

TILSYNSUTVALGET FOR DOMMERE

KLAGE FRA A PÅ DOMMERFULLMEKTIG B, X TINGRETT. SAK NR 26/05.

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 27. juni 2005 truffet vedtak i ovennevnte sak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Trine Buttingsrud Mathiesen, Eva Nygaard Ottesen, Helen Bjørnøy og Inger Lise Gjørsv. De tre siste har møtt som personlige vararepresentanter for Jon Høyland, Halvor Kjølstad og Wenche Frogn Sellæg som alle hadde forfall.

Ved brev av 7. mars 2005, senere bekreftet den 24. april s.å., har A inngitt klage på dommerfullmektig B, X tingrett. Klagen gjelder dommeradferd. Klagen er forelagt for dommerfullmektig B, som i brev av 13. mai 2005 har avgitt uttalelse. A har ved brev av 31. mai 2005 avgitt supplerende uttalelse til klagen. Embetsleder ved X tingrett er orientert om klagen.

Saksforholdet er i korthet følgende:

A var part i en arbeidsrettssak ved X tingrett der hovedforhandling ble avholdt 24. - 28. januar 2005, og dom ble avsagt 24. februar 2005. Dommerfullmektig B administrerte saken.

Klager – A - har i hovedsak vist til følgende:

En komplisert arbeidsrettssak som denne burde aldri vært administrert av en ung og uerfaren dommerfullmektig. På grunn av at B overtok saken i siste liten, møtte han også uforberedt. Dommerfullmektigen hadde inntatt et forhåndsstandpunkt i motpartens favør, og han lyttet kun til motpartens argumenter.

A har videre fremsatt bl.a. følgende uttalelser vedrørende dommerfullmektigens opptreden i retten:

”Denne unge, uerfarne, frustrerte, kontroll og maktorienterte dommerfullmektigen, var overhode ikke interessert i å belyse saken på en best, mulig måte, men derimot opererte fra et forhåndsstandpunkt. Det var avstand, stivhet og rigiditet som preget atmosfæren i hele 5 dager.”

”han lytter for å finne *feil*, han avbryter, korrigerer mine svar, distraherer, rister på hodet, støner, og oppfordrer med en hissig stemme at jeg skal holde meg til spørsmål.”

”Han behandlet meg som en funksjonshemmet, en idiot, dum, gal... For eksempel han avviser meg som en spedalsk og ville ikke høre et eneste ord fra meg, alt skulle gå via min advokat”.

”B nedvurderer meg som MENNESKET i sin helhet...”

”siden B ikke fikk det til forlik, truer han med en ensidig dom,...”

”B avbryter og lytter heller ikke til mine vitner...”

”Den tilmålte tiden jeg fikk i vitneboksen: ca 30 minutter, oppfatter jeg som meget klandrerverdigg!”

”B avslutter saken brått og egenrådig, uten at jeg slipper til, eller får anledning til å protokollere min protest, der og da!”

”B har avslørt at han håndhever to sett av regler: et sett for etniske nordmenn og ett for innvandrere.”

A har videre fremholdt at B var inhabil i saken. Hun har i den forbindelse blant annet uttalt følgende:

”B har dermed vært lojal overfor sin tidligere arbeidsgiver, X kommune, og samtidig sikrer denne dommen ham en arbeidsplass under forutsetning av at han mister sin nåværende jobb. Erfaringene viser at makta og korrupsjon er avhengig av et lojalt nettverk...”

Klagen gir klart uttrykk for A’s misnøye med tingrettens dom. Hun har dessuten fremsatt krav om at dommen kjennes ugyldig, samt at hun får sine saksomkostninger dekket.

Innklagede – dommerfullmektig B - har i hovedsak vist til følgende:

Saken ble tildelt han ca en uke før hovedforhandling på grunn av at saksforberedende dommer var sykmeldt. Tildelingen skjedde på vanlig måte, og han møtte godt forberedt. Forut for hovedforhandlingen informerte han prosessfullmektigene om at han i 1999 hadde vært ansatt i X kommune. Det ble ikke fremsatt innvendinger til hans habilitet. B tar sterk avstand fra A’s antydninger om korrupsjon og kameraderi.

Til den del av klagen som gjelder hans opptreden i retten har B blant annet uttalt følgende:

”A kritiserer min opptreden i retten, og synes blant annet å mene at jeg ikke lot henne komme til orde. Det faktiske forhold er at jeg først forsøkte å la A forklare seg fritt om saken. Da dette etter en god stund viste seg umulig fordi A i det alt vesentlige forklarte seg om irrelevante forhold, måtte jeg instruere prosessfullmektigene om å stille konkrete spørsmål, og jeg måtte flere ganger anmode A om å holde seg til saken og bare besvare spørsmålene. Jeg kan sikkert ha opptrådt bestemt i så måte, men jeg bestrider at jeg på noen måte opptrådte nedlatende, partisk, selektivt eller lignende, verken i forhold til A eller vitnene. A forklarte seg minst 1 ½ time.

Jeg oppfordret på et tidspunkt partene om å vurdere å forlike saken, men jeg har aldri truet med dom i den ene eller annen retning, slik A hevder. I den grad jeg utøvet et mildt press, var det mot X kommune”.

For øvrig bestrider han A’s karakteristikker av hans person og opptreden.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jf domstolloven § 238 andre ledd, andre setning. Ingen av partene har bedt om dette.

Generelt bemerkes at Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf domstolloven § 236 første ledd. Dette krever med andre ord at dommeren kan bebreides.

I den utstrekning A's klage gjelder dommerfullmektigens habilitet, må klagen avvises. Spørsmålet om en dommer er inhabil, er et rettslig spørsmål det hører under domstolene å avgjøre, og hvor en avgjørelse bare kan overprøves av overordnet domstol. Det vises til domstoloven § 236 fjerde ledd, hvor det fremgår at utvalget ikke kan "vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig". Dette betyr at dersom et forhold kan gjøres til gjenstand for kjæremål eller anke til overordnet domstol, f.eks. spørsmålet om habilitet, kan utvalget ikke vurdere dette.

For øvrig er det åpenbart at A og dommerfullmektigen er svært uenige om hvorledes forhandlingene i den konkrete saken har forløpt, og om dommerfullmektigens håndtering av disse. Det er en dommers rett og plikt å styre forhandlingene, og dommeren har rett til å avbryte både advokater, parter og vitner hvis han mener at forklaringen er irrelevant i forhold til den saken gjelder, at det er unødvendig gjentakelser eller andre forhold som gjør det nødvendig å gripe inn. Videre er det ikke uvanlig at en dommer tar initiativ til å søke saken løst ved rettsforlik, noe som kanskje særlig gjelder i arbeidsrettssaker. Som regel er dette også i partenes egen interesse, samtidig som det er klart at ikke alle saker lar seg forlike.

I denne saken er partene helt uenige om hvorledes forhandlingene forløp. Utvalget finner det ikke godtgjort at dommerfullmektig B har opptrådt i strid med god dommerskikk. Det skal bemerkes at utvalget i denne saken har vurdert om den burde vært forelagt for partenes prosessfullmektiger til uttalelse. Etter en samlet vurdering har utvalget i dette konkrete tilfellet funnet det unødvendig.

Tilsynsutvalget for dommere har etter dette fattet slikt enstemmig
vedtak:

Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor dommerfullmektig B.

* * * * *

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe vedtaket inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om vedtaket. Det vises nærmere til domstoloven § 239.

Kopi av dette vedtak sendes embetsleder i X tingrett til orientering.